

Unge
Høyre

Resolusjonshefte

Politisk forum 21.03.2023

1. Ja til legalisering av dumpster diving

Mange har det siste året fått økte utgifter, og sliter med å få endene til å møtes. Strøm blir dyrere, mat blir dyrere, å leve blir dyrere. Samtidig kaster norske butikker masse mat hver dag. Mye av den maten har akkurat gått ut på dato og er fortsatt fullt spiselig. Unge Høyre mener at en lovendring er nødvendig for å legalisere dumpster diving.

Fra januar 2022 til januar 2023 økte matprisene med 12%. Lønnsutviklingen økte derimot bare med 3.9%. Dette viser en tydelig sammenheng på hvorfor matsentralene merker en rekordstor pågang, og hvorfor dumpster diving også har blitt populært blant barnefamilier.

At matbutikker kaster mat, fører til et enormt matsvinn. I FNs bærekraftmål 12.3, er målet å halvere antallet kilo matsvinn per innbygger i dagligvarehandelen innen 2030 (matsentralen). FN slår også fast at en reduksjon av matsvinn er et av de viktigste klimatiltakene. I Norge kastets det over 450 000 tonn med spiselig mat hvert år. Dagligvarehandelen står for 15% av dette. Dumpster diving vil derfor være et viktig klimatiltak og kan være en sentral faktor for å redusere matsvinn.

De som er imot dumpster diving vil kanskje kalle det stjeling. Unge Høyre er uenige. Vi mener det er et godt tiltak for de som ikke har råd til å spise tre måltider om dagen. Dumpster diving er viktig for å løfte personer ut av fattigdom og redusere matsvinn.

Akershus Unge Høyre vil:

- Gjøre dumpster diving lovlig
- Si nei til den foreslåtte lovendringen om å skille produkt og emballasje fra hverandre
- Jobbe for en holdningsendring rundt dumpster diving
- At matbutikker skal legge til rette for dumpster diving
- Åpne opp for at butikker kan selge fortsatt god mat til rabattert pris
- Pålegge butikker å ha en reol til å selge fortsatt god mat
- Åpne for at butikker skal ha en markert container hvor de legger matvarer med emballasje, før de skal kunne skille produkt og emballasje

Fra: Politisk Utvalg

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

2. Stopp blinklystullingene!

33

34 Hva er det vi nordmenn irriterer oss mest over i trafikken? Det er ikke stygge forbikjøringer eller syklistene som
35 ligger i veien som får oss til å rive oss i håret. Det som faktisk irriterer oss mest, er de som ikke bruker blinklys
36 fordi de rett og slett ikke gidder.

37

38 Lysene på siden av bilen som blinker i en oransje farge, kalles for blinklys og er skapt for at man skal gi beskjed
39 til andre bilister om hvilken retning du skal. Når man ikke gidder å bruke disse, skaper det fort veldig farlige
40 situasjoner. Si at du er ute og kjører på de norske sommerveiene og plutselig bremses bilen foran deg og
41 svinger til høyre uten å blinke. Hadde bilisten foran brukt blinklys i god tid før, ville du ha hatt tid til å justere
42 farten og unngått en mulig ulykke. Derfor er blinklyset sentralt og vi nordmenn i dag er helt elendige på å bruke
43 det.

44

45 Unge Høyre mener derfor at vi må tilrettelegge mer for at blinklysene blir tatt i bruk og overholdt. Vi mener
46 derfor at vi må øke engasjementet for blinklys for at bilister skal innse hvor viktig det er og ikke minst at en så
47 liten ting kan redde liv.

48

49 **Follo Unge Høyre vil:**

50

- Sørge for flere kontroller langs veiene.

51

- Innføre obligatorisk oppfrisknings-kjøretime for alle som har fått lappen før år 2000

52

Dissens 1a) Innføre obligatorisk oppfrisknings-kjøretime for alle hvert femte år

53

Dissens 1b) Stryke punktet

54

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

Fra: Asker og Bærum politiske forum

3. La ungdom jobbe til midnatt

Veldig mange ungdommer som kan og vil jobbe står utenfor arbeidslivet. En av grunnene til dette er at man ikke har lagt godt nok til rette for at ungdom kan jobbe. Etter dagens lovverk kan ikke ungdom under 18 år, jobbe lenger enn til klokken 23. Likevel så finnes det unntak for at ungdom som for eksempel jobber i oppvasken på restauranter kan jobbe lenger enn til 23. Dette mener vi gir lite mening. Denne lovgivningen hindrer mange bedrifter i å ansette ungdom.

Det er svært viktig at ungdom kan få erfaring fra arbeidslivet. Det er på den måten vi sikrer at flere kommer ut i jobb på et senere tidspunkt og vi sikrer inkludering i samfunnet. Vi har et ansvar for at færrest mulig ungdommer faller fra, dette kan gjøres ved å legge til rette for at flere ungdommer kan jobbe. Ifølge NHO skriker servicenæringen etter arbeidskraft. Næringen har selv sagt at de stiller seg positive til at flere ungdommer kan begynne å jobbe der. Likevel så er det vanskelig for dem når reglene hindrer de i å ansette flere ungdommer. For restaurantene for eksempel synes det er utfordrerne å ansette folk som ikke kan jobbe i bedriftens åpningstider.

Konsertstedet Foynhagen i Tønsberg har ansatt flere ungdommer under 18. Samtlige av de oppgir til NRK at de gjerne kunne jobbet lenger. Samtidig sier daglig leder ved utestedet at dersom man hadde fått en regelendring ville det betyd mye for hele bransjen. Da kunne de ansatte langt flere. For som bransjen selv sier er det mange arbeidsoppgaver en 17 åring kan gjøre som ikke innebærer kjøp og salg av alkohol.

Begrunnelsen for at ungdom ikke kan jobbe lenger enn til 11 er at de skal være opplagte for skole og annet dagen etterpå. Samtidig så hinder denne regelen ungdom som har sommerjobb i å jobbe lenger. Regelen gjør det vanskelig for ungdom å jobbe, og enda vanskeligere for bedriftene å ansette de. Vi må få flere ungdommer inn på arbeidslivet, det er viktig av flere grunner.

Akershus Unge Høyre vil:

- At ungdom over 16 år skal kunne jobbe til midnatt dersom de selv ønsker.
- Fortsatt ha en begrensning på at de ikke kan jobbe lenger enn 37,5 timer i uka.
- Fortsette å legge til rette for at flere ungdommer kan komme i jobb.
- Oppfordre flere næringer til å ansette ungdommer, både på fast og midlertidig basis.
- I ulike tilfeller som hører til ferier skal det være lov for ungdommer hele natten, om man selv ønsker det

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

Fra: Politisk utvalg

86 **4. Menstruasjon på ungdomsskolen** 87 **og videregående skole**

88
89 Menstruasjon er noe alle jenter må gjennom. Dessverre er det ikke like enkelt for alle. Noen har store smerter,
90 mens andre har lite smerter.

91
92 Det er på ungdomsskolen og videregående de fleste får sin første menstruasjon, altså i mens de går på skolen.
93 Menses er mer enn bare bind og tamponger. Noen blir helt utslitt fysisk og for de fleste blir hverdagen litt mer
94 slitsom.

95
96 For mange jenter er det allerede hardt å komme seg opp av sengen og ned på skolebenken, da skal ikke noe man
97 ikke kan noe for være en ekstra hindring eller noe som er såpass vanskelig at jentene ikke ønsker å komme på
98 skolen. Alle jenter skal vite at det er trygt og sikkert å komme på skolen selv om man har menstruasjon.

99 100 **Asker og Bærum Unge Høyre vil:**

- 101 • Oppfordre alle ungdoms- og videregående skoler til å ha bind og tamponger tilgjengelig hos
102 helsesykepleier og/eller på lærerværelset.
- 103 • Gi alle jenter som har bekreftet kraftige mensesmerter av lege generell legeerklæring.
- 104 • Kreve at både gutter og jenter får grunnleggende undervisning i menstruasjon og
105 menstruasjonssyklusen.
- 106 • Kreve at alle jenter får en innføring gjennom undervisning på hva menstruasjon er i ett av de siste årene
107 på barneskolen.

Fra: Follo politiske forum

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

109 **5. Ja til bedre**

110 **ungdomsklubber/fritidslokaler**

111 Ungdomsklubber er en av de viktigste sosialiseringarenaene for ungdom. Her kan man møte venner, nye folk,
112 eller bare oppholde seg dersom man ønsker. Vi har mange ungdomsklubber i Follo, men mange av disse er
113 nedslitt og dårlig organisert. Vi må gjøre ungdomsklubber til et kult sted å være. De må pusses opp, og tilby det
114 ungdommer er interessert i.
115

116
117 Ungdommen er den viktigste gruppen å engasjere seg i da de er de mest sårbare. De er lett påvirkelige, usikre
118 og vil helst bare passe inn. Det er lett å føle seg utenfor dersom man ikke deltar i aktivitetene mange andre
119 deltar i. Vi vet at for eksempel idretten er en dominerende aktivitet, men ikke alle engasjerer seg like mye i
120 sport. Da er det viktig at disse får et annet minst like godt tilbud. Bedre ungdomsklubber og fritidslokaler vil
121 bidra til at flere føler seg inkludert da de har et sted å gå til etter skolen. Dette vil også forebygge at unge som
122 føler seg utenfor tyr til andre skadelige miljøer.
123

124 Ungdomsklubber bidrar til å skape et tettere og mer inkluderende miljø mellom ulike ungdomskulturer og
125 grupper da de har et felles sted å møtes.
126

127 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 128 • Pusse opp de nåværende ungdomsklubbene og fritidslokalene for unge.
- 129 • Eksponere de frivillige organisasjonene mer på kommunens sosiale medier.
- 130 • Ha kontinuerlig oppfølging fra kommunen av ungdomsklubbene og fritidslokalene for unge.
- 131 • Gi mer støtte til fritidsklubber og fritidslokaler for unge.
- 132 • At det etableres et samarbeidsnettverk for fritidsklubbene i kommunen.

133

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

Fra: Asker og Bærum politiske forum

134 **6. Vi må ha et bedre barne- og** 135 **ungdomspsykiatrisk** 136 **poliklinikktilbud!**

137

138 BUP er en offentlig spesialisthelsetjeneste i regi av kommunene. Deres mål er at behandlingstilbudet skal kunne
139 bidra til økt livskvalitet og bedret mestring av hverdagen. Her kan barn, unge og deres familier komme med
140 moderate til alvorlige psykiske problemer for å få hjelp (Helsedirektoratet). *Problemet er at køene er for lange,*
141 *unge med tydelige psykiske lidelser får avslag og alt for få kan henvise til BUP. Hvordan blir behovene til unge*
142 *møtt?*

143

144 Psykiske lidelser er en samlebetegnelse for sykdommer og tilstander som påvirker tanker og følelser. Dette kan
145 medføre nedsatt funksjonsevne og skape ubehag som reduserer livskvaliteten. Mellom 15-20% av befolkningen
146 vil til enhver tid oppfylle de diagnostiske kriteriene for en psykisk lidelse (SML). For å få offentlig hjelp må unge
147 henvise seg til BUP.

148

149 I dag er det lege, psykolog og barnevernsleder som kan henvise til BUP (Akershus Universitetssykehus). Om de
150 ikke synes at du er «psykisk dårlig nok», kommer du heller ikke noe sted med psyken din.

151 Dersom man blir henvist videre til spesialisthelsetjenesten er det prioriteringsansvarlig sin tur til å ta stilling til
152 om du er «psykisk dårlig nok». Problemet er at prioriteringsansvarlig tar stilling til henvisninger alene, og det
153 stilles heller ikke spørsmål til avgjørelsen. Om henviste får avslag står enkelte igjen alene med psyken sin.

154

155 Et annet hinder er at et flertall henvender seg til BUP, selv om de har minimale problemer. Resultatet er at
156 prioriteringsansvarlig står alene med lange køer av usaklige henvendelser. Om det da oppdages mangler i
157 henvendelsene legges de raskt til side selv om henviste eventuelt virkelig kunne trenge hjelpen. Dette er som
158 følge av at køene er for lange og at mangler ofte kan oppfattes som usaklige de også.

159

160 Asker og Bærum Unge Høyre mener at en god psykisk helse er viktig. Når mellom 15-20% av befolkningen vil til
161 enhver tid oppfylle de diagnostiske kriteriene for en psykisk lidelse, hjelper det lite at vi har en
162 spesialisthelsetjeneste som ikke møter behovene våre. Det er derfor på tide at vi får et bedre barne- og
163 ungdomspsykiatrisk poliklinikktilbud!

164 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 165 • Legge til rette for at flere tjenester, da inkludert helsesøster, PPT og barne- og familietjenesten, skal
166 kunne henvises til BUP ved særskilte tilfeller.
- 167 • Sørge for at det finnes et lavterskeltilbud i kommunen før barn, unge og deres familier henvender seg
168 til spesialisthelsetjenesten.
- 169 • Stille krav til bedre kommunikasjon mellom kommune og henvisningsansvarlige angående hvilke
170 lavterskeltilbud og spesialisthelsetjenester som er i kommunen.
- 171 • Kreve at mangler i henvisninger blir etterspurt.
- 172 • Sørge for at en psykologspesialist sammen med prioriteringsansvarlig ser over henvisninger før
173 eventuelle avslag.
- 174 • Innføre en obligatorisk konsultasjon av henviste om det er usikkerhet rundt henvisningen.
- 175 • Investere mer i både lavterskeltilbud og spesialisthelsetjenesten for unge.
- 176

Fra: Follo politiske forum

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

177 **7. Fritidstilbud for alle unge, ikke** 178 **bare noen**

179 Alle barn og unge skal ha mulighet til å delta på aktiviteter uavhengig av deres økonomiske situasjon. For å
180 sikre dette må vi sørge for at egenandelen til aktiviteten er overkommelig eller hvis nødvendig dekket av
181 kommunen.

182
183 Når kommuner krever høy leie av organisasjoner som driver aktiviteter, øker dette kostnadene deres betydelig.
184 Dette fører til at medlemmene av organisasjonene er nødt til å betale en høyere egenandel. Organisasjoner
185 som jobber for å skape trygge møteplasser for unge, bør derfor prioriteres når det kommer til leie av
186 kommunens lokaler. De bør også få leie lokalene gratis da de bidrar til å skape inkludering, integrering og
187 samhold, noe som gagnar kommunen på alle måter. Barn og unge skal alltid være kommunens førsteprioritet
188 når det gjelder sosialisering og tilrettelegging for aktiviteter da det er de som trenger det aller mest.

189
190 Økonomiske ulikheter skal heller aldri sette begrensninger for barn og unge. Dersom aktiviteter øker i pris
191 grunnet høy leie av lokaler, vil dette hindre mange barn i å delta i sosiale arenaer som er avgjørende for deres
192 utvikling og trivsel. Dette fører til et skille og en utestengning i samfunnet som vi ikke ønsker.

193

194 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 195 • Gi førsterett til organisert aktivitet for barn og unge under 25 år ved leie av kommunens lokaler.
- 196 • La organisert aktivitet for barn og unge under 25 år leie kommunens lokaler gratis.
- 197 • Ha en ordning i alle kommuner der økonomisk vanskeligstilte familier kan søke om at kommunen
198 dekker egenandelen til organisert aktivitet for barn og unge under 25 år.
- 199 • Styrke BUA og lignende ordninger for utlån og utstyr.

200